

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. kovo 2 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko, Antano Simišio (kolegijos pirmininko) ir Dalios Vasarienės,

susipažinusi su 2022 m. vasario 17 d. paduotu **ieškovo A. I.** kasaciniu skundu dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas A. I. padavė kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. I. patikslintą ieškinį atsakovams L. P.–V., Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Molėtų skyriui ir Lietuvos Respublikos valstybei, atstovaujamai Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, valstybės įmonė Registrų centras, Utenos rajono 1–asis ir 2–asis notarų biurai. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto** pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis), skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde ieškovas nurodo, kad teismai neįvertino reikšmingos aplinkybės, jog byloje nėra patikimų įrodymų, kad asmeninio ūkio žemė buvo suteikta teisėtai. Anot ieškovo, teismai nepagrįstai nusprendė, kad duomenys apie darbo stažą yra nesusiję su asmeninio ūkio suteikimu, kadangi tokia išvada prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 308 1 punktui. Ieškovas taip pat pažymi, kad nors teismai ir nurodė, jog byloje nėra pakankamai įrodymų, galinčių pagrįsti, kad E. P. nenaudojo žemės sklypo, tačiau teismai visiškai neįvertino, jog byloje nėra ir duomenų, kad E. P. būtų naudojusi kokiais nors tikslais ginčo žemės sklypą. Ieškovas taip pat nurodo, kad 2004 m. gruodžio 7 d. Valstybinės žemės sklypo pirkimo–pardavimo sutartis, kurios pagrindu buvo perleistas žemės sklypas E. P., buvo sudaryta su asmeniu, kuris iš viso net nebuvo įtrauktas į sąrašą asmenų, turinčių teisinį pagrindą įsigyti valstybinį žemės sklypą. Ieškovo teigimu, tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 308 2 punkte, tiek ir vėlesniame Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje buvo iš esmės nustatyta, kad asmuo, turintis teisę įsigyti asmeninio ūkio žemės sklypą, privalo savo valią išreikšti raštu, nurodant žemės naudmenų plotus. Anot ieškovo, E. P. tokio rašytinio prašymo įsigyti asmeninio ūkio žemės sklypą nebuvo pateikusi, nes jo byloje nėra. Todėl teismams netinkamai pritaikius materialiosios teisės normas, anot ieškovo, buvo nukrypta nuo suformuotos teismų praktikos analogiškose bylose. Ieškovas pažymi, kad teismai, netinkamai taikydami teisės normas, susijusias su nuosavybės teisės į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimu, ir teisės akto, reglamentuojančios žemės asmeniniam ūkiui skyrimą, padarė klaidingas išvadas, kurios lėmė kartu ir netinkamą sąžiningo įgijėjo sąvokos aiškinimą ir taikymą. Ieškovo teigimu, E. P. negalėjo būti asmeniu, kuriam priklauso teisė įsigyti asmeninio ūkio žemę, nes tokios teisės pagal teisės aktų nuostatas neturėjo. Be kita ko, ieškovas nurodo, kad paskyrus asmeninio ūkio žemės sklypą, asmeniui, kuris tokios teisės neturėjo ir taip pažeidus suteiktą reglamentuojančias teisės normas, iš esmės buvo pažeistos nuosavybės teisių atkūrimą reguliuojančios normos, buvo pažeistas ir ieškovo iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos išplaukiantis pagrįsto lūkesčio principas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su ieškovo kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai, kuriais pasisakoma dėl netinkamo teisės normų taikymo, nepatvirtina **CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte** nustatytų kriterijų kasacijai, be to, kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte** nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną **CPK 346 straipsnio 2 dalyje** nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu **CPK 346 straipsnio 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto** reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai**).

Atsisakius priimti kasacinį skundą grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio 4 dalis**).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškoviui A. I. (duomenys neskelbtini) 435 (keturis šimtus trisdešimt penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB Swedbank banko 2022 m. vasario 15 d. mokėjimo nurodymu Nr. 7.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Antanas Simniškis

Dalia Vasarienė